

Svet
Evropske unije

Bruselj, 6. junij 2019
(OR. en)

9878/19

SOC 406
EMPL 303
ECOFIN 537
EDUC 255

DOPIS

Pošiljatelj:	predsedstvo
Prejemnik:	Odbor stalnih predstavnikov/Svet
Zadeva:	Horizontalni vidiki, povezani z zaposlovanjem in socialno politiko, v okviru Evropskega semestra 2019 – orientacijska razprava

V prilogi vam pošiljamo usmerjevalni dopis predsedstva, ki opisuje ozadje za orientacijsko razpravo ter vsebuje smernice in vprašanja za razpravo ministric in ministrov na seji Sveta EPSCO 13. junija 2019.

Orientacijska razprava o horizontalnih vidikih, povezanih z zaposlovanjem in socialno politiko, v okviru evropskega semestra 2019

Svet EPSCO, 13. junij 2019

Cikel evropskega semestra: vodilo za trajnostno in vključujočo rast v Evropi

Sveženj evropskega semestra 2019 potrjuje, da se gospodarska rast in rast zaposlovanja v Evropski uniji nadaljujeta. Ob koncu leta 2018 je bilo v EU zaposlenih več kot 230 milijonov ljudi, stopnja brezposelnosti pa se še naprej zmanjšuje in je trenutno precej pod ravno iz obdobja pred krizo. Ker je stopnja zaposlenosti v letu 2018 dosegla 73,1 % odstotka, se bo verjetno približala tudi cilju 75-odstotne zaposlenosti iz strategije Evropa 2020.

Poleg tega upada število ljudi, ki jim grozi revščina ali socialna izključenost. V primerjavi z letom 2008 je bilo do konca leta 2017 4,2 milijona manj ljudi, ki jim grozi revščina ali socialna izključenost. Čeprav je pot do cilja iz strategije Evropa 2020, tj. rešiti 20 milijonov ljudi iz revščine ali socialne izključenosti, še dolga, je bil pri njegovem doseganju dosežen napredek in zdi se, da se razmere hitro izboljšujejo.

A ti pozitivni trendi ne koristijo vsem državam članicam v enaki meri.

Evropski semester ima osrednjo vlogo pri usklajevanju in spremljanju ekonomskih in socialnih politik v Evropski uniji ter državam članicam pomaga pri doseganju ciljev iz strategije Evropa 2020. V okviru evropskega semestra so strukturne reforme podprle vključujočo rast in zaposlovanje ter hkrati olajšale zmanjšanje makroekonomskih neravnotežij. Vključitev evropskega stebra socialnih pravic v evropski semester od leta 2018 bi ta proces lahko še dodatno podprla in pri tem spodbujala konvergenco k boljšim življenjskim in delovnim razmeram.

Sprejetje letnega pregleda rasti za leto 2019 je zaznamovalo začetek sedanjega cikla evropskega semestra. Prednostne naloge, določene v letnem pregledu rasti, so med seboj tesno povezane in se vzajemno krepijo ter podpirajo potrebo po celostnem pristopu na nacionalni ravni in ravni EU, s katerim bi zagotovili vključujočo rast in trajnostni gospodarski razvoj ter na splošno izboljšali socialno-ekonomske razmere. Posebna pozornost je bila namenjena tudi potrebi po naložbah na podlagi posebnih razmer na nacionalni in regionalni ravni.

Strategija Evropa 2020: cilji tega desetletja za pametno, trajnostno in vključujočo rast

V strategiji Evropa 2020 so določeni ambiciozni cilji na področjih zaposlovanja, raziskav in razvoja, podnebnih sprememb in energije, izobraževanja ter revščine in socialne izključenosti.

Doseganje teh ciljev ni bilo povsod enako uspešno. Cilj 75-odstotne zaposlenosti je morda uresničljiv do leta 2020. Na področju socialnih razmer je bil dosežen očiten napredek, a kot je bilo že omenjeno, je izpolnitev cilja, tj. rešiti 20 milijonov ljudi iz revščine ali socialne izključenosti, še vedno negotova, na končni izid pa bodo vplivale splošne gospodarske napovedi.

Čeprav so cilji iz strategije Evropa 2020 usmerjeni v različna področja, so med seboj povezani. Dostop do kakovostnega izobraževanja in usposabljanja je ključnega pomena za vključevanje ljudi na trg dela. Ob tem so cilji iz te strategije na področju raziskav in razvoja tesno povezani s cilji na področjih izobraževanja in zaposlovanja. Po eni strani lahko raziskave in razvoj vodijo do novih delovnih mest ter z zagotavljanjem potrebnih spretnosti in tehnologij spodbudijo zaposljivost in produktivnost, po drugi strani pa lahko nove tehnologije sprožijo nadaljnje družbene spremembe in preobrazijo trg dela.

Evropski semester ob spremljanju napredka pri doseganju ciljev strategije Evropa 2020 zagotavlja tudi okvir za njihovo analizo in zagotavljanje tesne povezave med njimi. To bo še naprej bistven element pri usklajevanju reform socialne in delovne politike.

Nadaljnji koraki: socialne in delovne politike kot ključni elementi procesa evropskega semestra

Države članice se vsako leto zavežejo izvajanju strukturnih reform, katerih cilj je ustvariti ugodne pogoje za spodbujanje udeležbe na trgu dela in pobud za strokovno izpopolnjevanje in preusposabljanje ter za zagotavljanje socialnega in ekonomskega vključevanja vseh.

Nedavno rast zaposlovanja gre pripisati predvsem ženskam in starejšim delavcem, a v primerjavi s povprečjem še vedno obstajajo razlike v stopnjah njihove zaposlenosti. Ob tem je v številnih državah članicah revščina zaposlenih visoka in se še zvišuje, še naprej pa obstaja tudi visoka raven dohodkovne neenakosti. Tveganje revščine ali socialne izključenosti ostaja izziv zlasti za skupine, kot so nizko usposobljeni delavci, otroci, invalidi in osebe z migrantskim ozadjem. Zato je pomembno, da so socialni izzivi in izzivi na trgu dela še naprej v središču evropskega semestra ter da se jih obravnava v skladu s smernicami za zaposlovanje in evropskim stebrom socialnih pravic. Če vsem državljanom zagotovimo enake ugodnosti, izhajajoče iz pozivnih gospodarskih trendov, bomo okrepili vzdržnost gospodarstva, spodbudili zaupanje v Evropsko unijo in razširili podporo skupnim evropskim vrednotam.

Evropski semester: koristno vodilo za prihodnje usklajevanje evropskih politik

V priporočilih za posamezne države so obravnavani glavni gospodarski, socialni in zaposlitveni izzivi, izvajanje teh priporočil pa je v samem središču procesa evropskega semestra. Stopnje izvajanja se z leti izboljšujejo, saj običajno traja nekaj časa, da reforme začnejo učinkovati. Zato je bilo za samo 30 % priporočil za posamezne države za obdobje 2011–2018 zabeleženo nič ali malo napredka, 26 % pa jih je bilo izvedenih bistveno ali v celoti. Z nadaljnjim izboljšanjem izvajanja reform lahko evropski semester postane še močnejše orodje za usklajevanje politik v Evropski uniji ter tako prispeva k večji povezanosti držav članic in splošnemu izboljšanju uspešnosti EU.

Zato so ključnega pomena prizadevanja za povečanje stopenj izvajanja priporočil za posamezne države, in sicer z izmenjavo izkušenj o skupnih izzivih in najboljših praksah za soočanje z njimi, pa tudi z učinkovitim spremljanjem razvoja in okrepljenim dialogom s socialnimi partnerji in drugimi deležniki v vseh fazah, tako na nacionalni ravni kot na ravni EU. Poleg tega je ključno podpreti prizadevanja za reforme z ustreznim financiranjem, in sicer z učinkovito uporabo strukturnih skladov, predvsem ESS in ESS+.

Glede na navedeno in da bi prispevali k razpravi v Evropskem svetu, naj ministrice in ministri preučijo naslednja vprašanja:

- 1. Ali je evropski semester učinkovito orodje za zagotavljanje usklajenega izboljšanja uspešnosti držav članic na področju zaposlovanja in socialnih zadev, med drugim z doseganjem ciljev strategije Evropa 2020?*
 - 2. Kako bi lahko proces evropskega semestra še dodatno prilagodili, da bi izboljšali njegovo socialno razsežnost, med drugim z zagotovitvijo ustreznega upoštevanja socialnih vidikov na drugih področjih politike?*
 - 3. S katerimi ukrepi bi države članice lahko povečale odgovornost za proces evropskega semestra, da bi okrepile učinkovito in usklajeno izvajanje priporočil za posamezne države in nacionalnih reform?*
-